

Kotomaan vaaran vuaret / Tuiskulan kesäteatteri

30.6.2019

Yhden väli vuoden jälkeen taas Tuiskulan kesäteatterilla - ja nyt harmittaa etten viime kesänä lähtenyt. Niin kiva fiilis jäi taas tämän porukan tekemisestä. Ja jäi askarruttamaan että seurattiinko viime kesänäkin Kotomaan porukoiden vaiheita. Nimittäin 2017 oli vuorossa Entäs nyt Kotomaa! jossa oltiin vuodessa 1923, ja aikaharppaus vuoteen 1944 tuntuu isoilta.

Nytpä **Pekka Saaristo** toi samat tyypit taas lavalle, ja vähän muita kaupan päälle. Kotomaan vaaran vuaret sijoittuu toisen maailmansodan jälkimaininkeihin. Kotomaan maisemiin saapuu evakkoja, ja aseitakin pitäisi kätkeä - ja pirtin pihalla lappaa jos jonkinlaista tyyppiä.

Saariston valttina on punoa valtakunnan tapahtumia pienen köyliöläisen kylän ja sen ihmisten elämään. Katsojat löytävät historiallisten tapahtumien siivittämistä samaistumispintaa pienestä ihmisestä. Henkilöitä on lavalla kymmeniä ja jokaiselle siis taatusti joku tuttu hahmo. Mukana on suuria tunteita ja draamaa, mutta myös herkistymisen aiheita ja paljon huumoria. Lasten esittämä Hämä-hämähäkki venäjäksi tulkittuna, ja siitä takaisin Suomeen, oli kyllä huikean lystikäs (ja samalla aika karmaiseva) kohtaus. Eri murteita sulassa sovussa ja paljon kiinnostavaa paikallishistoriaakin. Enpä tiennyt että Köyliöönkin tuli yli 700 evakkoa!

Tämän historiallisen aspektin lisäksi nuoremmatkin katsojat voivat miettiä siirtolais/pakolaiskysymyksiä tämänkin päivän näkökulmasta. Olivatko Porkkalasta lähteneet enemmän suomalaisia kuin Karjalan evakot? Ja jotenkin pienten koululaisten oppikirjojen sensurointi oli häkellyttävää ja sai miettimään ylipäätään historian kertomisen tapoja. Kuka sen määrittää minkälaista historiaa kerromme ja käsittelemme?

Kotomaan Viku (aina loistavassa vedossa oleva **Juha Kulmala**) vaimonsa Annan (**Susanna Salo-Kimppa**) eivät tunnu saavan hetkenkään rauhaa. Ensin pihaan pölähtää perheineen mainio isäntä Räisälästä eli Eino

Vesalainen (lupsakan leppoisa **Panu Thessler**) ja näiden mukana salaperäinen Inkeri-neiti (**Tiia Sillanpää**). Ja pihapiiriin perustetaan myös tilapäinen koulu, jota vetämään saapuu toinen salaperäinen neito Mailis (**Annica Laine**) - ja mikä lienee naisen siviilisäädyn tila, kun mahakin kasvaa? Varsin kiinnostuneita asiasta on lottakolmikko etunenässään Elma Saario (ihana **Sirkka Salo**). Eihän sitä sinunkauppjakaan voi tehdä ennenkuin selviää onko nainen neiti vai rouva. Lotilla taas on tarvetta piilottaa paperinsa ja pukunsa, järjestön lakkauttamisesta vihiä saatuaan. Samaan syssyyn suuliin halutaan kätkeä parit pystykorvat panoksineen.

Lemmenkuvioitaikin nähdään, kuinkas muuten. Niissä mukana säätämässä on kätensä menettänyt sukulaismies Viljo Ylikylä (**Niilo Härkälä**), joka vastaa esityksen perikesäteatterimaisesta kännikohtauksestakin. Hersyvän roolin tekee myös aseita etsivää konstaapelia antaumuksella esittävä **Pentti Vuotila**. Varsinkin lopussa kun tämä Valpon nimissä touhuaa, mustassa pitkässä takissaan ja lierihatussaan, tulee mieleen kaikki mahdolliset leffapahikset. Myös **Ari-Matti Mättö**petollisen lupsakkaana Valvontakomission venäläispomona hykerrytti.

Myös **Tomi Hulmi** kirjoja "varastavana" tyyppinä - joka palauttaa ne kyllä kunhan "sivistyneet ajat palaavat Suomeen" on taas mainio. Ja sitten on ihastuttava Porkkalan evakkorouva, jota **Eila Laine** tulkitsee sydämellisesti. Lapsinäyttelijät olivat myös oivallisia - varsinkin pieni Veikka (**Touko Hulmi**) ja Börje (**Aarre Hulmi**). Näiden mainittujen lisäksi estradilla vieraillee lukuisa joukko muita taidokkaita esiintyjä.

Kunhan on asetarkastuksista, lotista, koulun alkamisesta ja vielä asutuslautakunnan edustajien vierailustakin selvitty, odottaa vielä yksi yllätysvierailu kotomaalaisia. Amerikkaan muuttanut Juhanna-sisko (**Johanna Toivanen-Perko**) palaa miehensä ja tyttärensä kanssa Amerikasta runsaiden tuomisten kera. Riemukas ja toiveikas loppu siis.

Mikit välillä hieman pätkivät ja välillä rätisevät, mutta ei mahda mitään. Muutama hyttynenkin katsomossa lenteli, mutta nämä kuuluvat kesäteatteriin.

Mukavana bonuksena voitin keväällä teatterin Facebook-sivujen kilpailusta teatterin historiikin, jonka sain nyt lippujen yhteydessä itselleni! Aikamoinen rutistus kyläyhteisöltä tämäkin; varsinkin kirjoittaja Susanna Salo-Kimpalta.

Tuiskulassa viehättää kovasti myös yhteisöllisyys ja talkoohenki. Autot parkkeerataan ihmisten pihoihin ja tie poikkaistaan esitysten ajaksi. Väliajalla sorruin taas makkaraan (no en ollut syönyt mitään koko päivänä) ja se olikin oikein maistuvaa (Kivikylän Huiluntuhti) ja munkkiin myös.

Torpparimuseo on siitä oivallinen kesäteatteripaikka että mitään muita lavasteita ei tarvita. Pihapiiri ja rakennukset toimivat hyvin, vuodesta toiseen. Esityksessä nähtiin myös upea menopeli, eli Ford Standard Fordor vuosimallia 1939!

Kiitos taas Tuiskulaan - teette ihan esimerkillistä työtä kesäteatterien saralla! Tänne on aina niin mukava ja kotoisa palata.

*Kuvien copyright Simo Nummi.
Näin esityksen ilmaisella pressilipulla.*